

KULAK KİRİ

Dış kulak kanalının derisinde ter bezleri ve yağ bezleri vardır. Bunlar tarafından serümen denilen bir salgı salgılanır. Bu salgı kanalın dış kısmına yakın kıkırdak iskelete sahip kısmında olur. Kulak zarına yakın kısımlarda normal olarak serümen yoktur.

Dış kulak kanalının temizliği için oldukça önemlidir. Akciğerlerden salgılanan balgama benzer bir görevi vardır. Nasıl ki balgam yapışkan yapısıyla akciğerlere giren havadaki kirli yapıların ve mikropların tutulmasında atılmasında önemli bir görev yapıyorlarsa, serümen denilen kulak salgısı da ona benzer bir iş görür. Oldukça yapışkan olan bu serümen kulak içine giren kirli maddeleri tutar. Aynı zamanda dış kulak kanalının kaygan olmasını sağlar. Çene hareketleri nedeniyle sürekli hareket eden ve gerilip gevşeyen dış kulak kanalı derisini bir anlamda yağlar, yumuşatır. Serümen aynı zamanda mikropların ve mantarların kulak içinde çoğalmasını engeller.

Bilindiği gibi dış kulak kanalı da deri ile örtülü bir yapıdır. Serümen denilen bu salgı içinde derinin canlılığını yitiren hücreleri de birikir; yani serümen kanaldaki ölü deri hücrelerini de temizler.

Serümen bir taraftan salgılanır, bir taraftan da dışarı doğru atılır. Salgısı artarsa ya da atılması zorlaşırsa dış kulak kanalının içinde birikir (Şekil 1).

Şekil 1. Kulak kanalını tamamen tıkamış (solda) ve kanaldan çıkarılmış olan (sağda) kulak kiri görülüyor.

Bu durum normal değildir. Biriken bu kulak salgısına halk arasında kulak kiri denilir. Eğer kulak kiri dış kulak kanalını tamamen tıkiyorsa, buna buşon denir. İşitme azlığı, kulakta ağrı, kulakta tıkanıklık hissi, çınlama gibi yakınmalara neden olabilir.

Bir hastada buşon oluşacak kadar bir birikim genellikle dış kulak kanalındaki darlık, kanalın fazla kıvrımlı olması, deri hastalığı, sürekli kulak kaşıma alışkanlığı ve en çok da banyolardan sonra kulak kurulamak için ucu pamuklu kulak temizleme çöpleri kullanma alışkanlığı gibi nedenler vardır.

Buşon oluşmuşsa bunun temizlenmesi gerekir. Temizlenmesi için üç yöntem kullanılmaktadır:

1. Yıkama,

2. Vakumla temizleme,
3. Küretle temizleme.

İlk iki yöntemle temizleyebilmek için buşonun yumuşak hatta sıvıya yakın yumuşak olması uygundur. Dolayısıyla sert olan bir buşonun yıkayarak ya da vakumla temizlenebilmesi için önceden yumuşatılması gerekir. Bu amaçla doktorlar bazen hazır, bazen eczacı tarafından hazırlanması gereken gliserinli kulak damlaları önerir. Bu damlaları kullanınca buşon daha da şişeceği için kulakta dolgunluk ve tıkanıklık hissi artabilir. Böyle bir şey olursa endişe edilmemesi gerekir. Ancak kulak ağrısı olursa ya da kulaktan kötü kokulu akıntı başlarsa durum ciddidir ve mutlaka doktora başvurmak gerekir. Birkaç gün kullanılan kulak damlası ile yumuşatılan kulak kiri daha sonra kulak yıkama veya aspirasyon yöntemlerinden biri ile temizlenebilir. Ancak günümüzde yumuşak kulak kirleri için vakumla temizleme (aspirasyon) daha çok tercih edilmesi gereken yöntemdir. Kulak zarında deliği olan bir hastada yıkama ile temizleme yapılmaya çalışılırsa kulak kiri ve yıkama için verilen sıvı zardaki delikten orta kulağa geçecektir. Bu da hem baş dönmesi, fenalık hissi, hatta bayılma gibi belirti ve bulgulara neden olabilir hem de enfeksiyon riski yaratabilir. Bunların hiçbirisi kulak kiri için katlanması gereken durumlar değildir. Buşon küreti ile temizleme ise deneyimli bir kulak, burun, boğaz uzmanı tarafından uygulanan bir temizleme yöntemidir. Ucu yuvarlak bir metal aletle macun ya da daha sert kıvamda olan kulak kiri temizlenir. Bu yöntem en kısa süren ve en sağlıklı olan yöntemdir. Birkaç gün damla kullanmaya da gerek yoktur. Bazen deriye yapışmış olan kulak kirinin uzaklaştırılması sırasında ağrı olabilmektedir.